

Sygn. akt IV KS 35/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **Z. K.**,

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 października 2021 r.

skargi wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w L. w trybie art. 539a k.p.k. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 15 kwietnia 2021 r. (sygn. akt III Ka (...)),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 13 stycznia 2021 r. (sygn. akt II K (...)) uznano Z. K. za winnego czynu z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. polegającego na tym, że w dniu 12 sierpnia 2020 r. w Ł. powiatu [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości (I badanie 1,23 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu), prowadził pojazd mechaniczny - motorower marki W. o nr rej. (...) w ruchu

lądowym, przy czym czynu tego dopuścił się mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem. Wymierzono mu za ten czyn karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat oraz orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat. Ponadto na podstawie art. 93c pkt 2 k.k., art. 93a § 1 pkt 3 k.k. i art. 93f § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego Z. K. środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia przy SP ZOZ w L., zobowiązując oskarżonego do stawianictwa w tej placówce w terminach wyznaczonych przez lekarza i poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu i środków odurzających.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji *„obrazę przepisów prawa karnego materialnego - art. 53 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k., wyrażającą się w wymierzeniu przez Sąd I instancji kary przekraczającej swoją dolegliwością stopień winy oskarżonego oraz w pominięciu przez Sąd Rejonowy przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynów wszystkich enumeratywnie wskazanych w art. 115 § 2 k.k. okoliczności, a ponadto w nieuwzględnieniu w sposób należyty następujących dyrektyw wymiaru kary: właściwości i warunków osobistych oskarżonego, sposobu życia oskarżonego przed popełnieniem przestępstwa i zachowania się po jego popełnieniu oraz w nieuzasadnieniu przez Sąd wymiaru orzeczenia kary 5 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na okres próby dwóch lat oraz wymierzonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat.”*

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze oraz orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na krótszy okres, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem Sąd Okręgowy w R. z dnia 15 kwietnia 2021 r. (sygn. akt III Ka (...)) uchyłono zaskarżony wyrok i przekazano sprawę Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku skargę na orzeczenie sądu odwoławczego wniósł Prokurator, zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uznanie przez Sąd Okręgowy w R., że w sprawie zachodzi przesłanka uzasadniająca uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 13 stycznia 2021r. (sygn. II K (...)) i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, podczas gdy w sprawie brak jest podstaw do stwierdzenia, że zaistniała którakolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych stypizowana w przepisie art. 439 § 1 k.p.k. lub zaistniały okoliczności określone w art. 437 k.p.k., które uzasadniałyby uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 13 stycznia 2021 r. w szczególności z uwagi na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości.

Prokurator wniósł o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Sąd odwoławczy uznał, że orzeczenie winno być wzruszone niezależnie od zarzutów apelacji w trybie art. 440 k.p.k. Nie ma wątpliwości, że Sąd I instancji naruszył przepisy procedury nie dokonując przed orzeczeniem środka zabezpieczającego, o którym mowa w art. 93a § 1 k.k. wysłuchania biegłych. Sąd odwoławczy mając to na względzie uznał, że błąd ten zaważył na orzeczeniu w taki sposób, że konieczne jest przeprowadzenie sprawy po raz kolejny w całości przed Sądem I instancji.

Z takim postawieniem sprawy nie można się jednak zgodzić. Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego stwierdzona w trybie art. 440 k.p.k. proceduralna niesprawiedliwość rozstrzygnięcia Sądu I instancji ograniczała się wyłącznie do jednej kwestii przesłuchania biegłych w związku z możliwością zastosowania jednego ze środków zabezpieczających. Sąd odwoławczy decyzję o

uchyleniu wyroku sądu I instancji (w całości) i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania uzasadnił stwierdzeniem, że w sprawie będzie to obiektywnie najbardziej czasochłonna czynność procesowa, mając na uwadze sposób procedowania w przedmiocie pozostałych dowodów.

Pamiętać jednak należy, że w sprawie zapadło kilka rozstrzygnięć związanych z konsekwencjami karnymi popełnienia przestępstwa. Zastosowanie środka zabezpieczającego w postaci terapii uzależnień było jednym z nich i bazowało na wycinku zgromadzonego materiału dowodowego. Wobec tego, jedynie postępowanie dowodowe w tym zakresie dotknięte było wadą i winno zostać sanowane w toku postępowania odwoławczego. Przepis art. 437 § 2 k.p.k. wyraźnie stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania możliwe jest jedynie wówczas, gdy jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Może naturalnie zdarzyć się tak, że w realiach konkretnej sprawy błąd popełniony na samym początku, w stosunku do jednego dowodu rzutuje na całość postępowania i wówczas determinuje on potrzebę prowadzenia postępowania w całości od nowa. Tak jednak nie zdarzyło się w tym przypadku. Zresztą sam Sąd odwoławczy formułując wskazania dla Sądu I instancji konkretyzuje je wyłącznie w stosunku do obowiązków wynikających z art. 354a k.p.k., nie argumentując, w jaki sposób odnieść się on ma do pozostałych aspektów postępowania.

Rozstrzygnięcie o zastosowaniu środka zabezpieczającego wydane przez sąd I instancji nie ma jeszcze charakteru prawomocnego. Wobec tego sąd odwoławczy, dostrzegając błąd w postępowaniu Sądu I instancji polegający na braku wysłuchania biegłych, sam powinien ten błąd naprawić, przeprowadzając stosowny dowód i, w zależności od rezultatów tej czynności, rozstrzygnięcie o zastosowaniu środka zabezpieczającego uchylić, zmodyfikować lub utrzymać w mocy.

Mając na względzie powyższe okoliczności, należało orzec jak w sentencji.

